

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale :

Bugetul asigurărilor sociale de stat ca parte componentă a sistemului bugetar se aprobă anual prin lege.

În conformitate cu prevederile Legii nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 se prevăd și autorizează, pentru anul bugetar, veniturile și cheltuielile bugetare, precum și reglementările specifice exercițiului bugetar.

Prin sistemul asigurărilor sociale se asigură finanțarea măsurilor de ocrotire, de protecție și de ajutorare a cetățenilor activi, a pensionarilor și a membrilor de familie și constau în acordarea de către stat de pensii, indemnizații, ajutoare, trimiteri la odihnă, la tratament balnear și alte drepturi, în perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate de muncă din cauză de accident de muncă sau boală profesională sau în alte cazuri când ajutorarea este necesară.

2. Schimbări preconizate :

Propunerile care au stat la baza construcției bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 au în vedere prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2018-2021.

Obiectivele importante ale construcției bugetare pe anul 2018 sunt aplicarea prevederilor legislației din domeniul pensiilor și asigurărilor sociale și ale Programului de guvernare pe anii 2017-2020.

La construcția bugetară în domeniul asigurărilor sociale de stat și al asigurărilor pentru șomaj pe anul 2018 s-au avut în vedere următoarele:

- majorarea cu 10% a valorii punctului de pensie începând cu luna iulie 2018,

respectiv de la 1.000 lei la 1.100 lei;

- acordarea în anul 2018 a unui indice de corecție de 1,15, în conformitate cu prevederile art.170 din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare;
- încadrarea cheltuielilor bugetare în cadrul fiscal-bugetar din strategia fiscal-bugetară a Guvernului pentru perioada 2018-2020;
- creșterea câștigului salarial mediu brut în anul 2018 la 4.162 lei, față de 3.230 lei estimat pentru anul 2017 și 2.809 lei realizat în anul 2016;
- scăderea numărului de șomeri înregistrați cu 5 mii persoane, ajungându-se astfel la finele anului 2018 la 450 mii persoane, de la 455 mii persoane estimat pentru finele anului 2017;
- scăderea ratei șomajului înregistrat la finele anului 2018 la 4,8% față de 5,0% estimată pentru finele anului 2017;

Prin proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 s-au propus, pe lângă prevederile și autorizările privind veniturile și cheltuielile pentru bugetele asigurărilor sociale de stat, asigurărilor pentru șomaj, sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, fondurilor externe nerambursabile bugetele instituțiilor publice finanțate parțial din venituri proprii, și următoarele reglementări specifice exercițiului bugetar al acestui an:

- câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- cuantumul ajutorului de deces în cazul asiguratului sau pensionarului, precum și în cazul unui membru de familie al acestora;
- dispoziții referitoare la proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, respectiv:

- se autorizează ordonatorul principal de credite să introducă, în anexele la bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și în bugetele instituțiilor finanțate parțial din bugetul asigurărilor pentru șomaj, după caz, proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015;
- se autorizează ordonatorul principal de credite să efectueze virări de credite bugetare și credite de angajament în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare aflate în derulare;
- asigurarea fondurilor necesare la titlul 58 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020", pentru finanțarea proiectelor aflate în implementare cu încadrarea în nivelul total al cheltuielilor aprobate prin bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetul

asigurărilor pentru șomaj, după caz.

3. Alte informații :

Proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, pe baza:

- prognozelor indicatorilor macroeconomici și sociali pentru anul 2018, precum și pentru următorii 3 ani;
- strategiei fiscal-bugetare;
- politicilor și strategiilor sectoriale, a priorităților stabilite în formularea propunerilor de buget, prezentate de ordonatorul principal de credite;
- propunerilor de cheltuieli detaliate ale ordonatorului principal de credite.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic :

Prin proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 se asigură repartiția produsului intern brut pentru domeniul social ce privește sistemul public de pensii și sistemul asigurărilor pentru șomaj. În anul 2018 pentru susținerea acestor două sectoare se alocă 7% din produsul intern brut.

1^1. Impactul asupra mediului concurenței și domeniului ajutoarelor de stat
Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative:

- a) se va cuantifica impactul net al sarcinilor administrative, evidențiindu-se atât costurile administrative generate de noul act normativ sau de modificarea legislativă, cât și costurile administrative eliminate;

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

- b) simplificarea procedurilor administrative.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

3. Impactul social

Asigurarea veniturilor din pensii și a altor drepturi de asigurări sociale (ajutoare,

trimiteri la tratament balnear și alte drepturi pentru perioada în care se găsesc, temporar sau definitiv, în incapacitate de muncă), a indemnizațiilor de șomaj, conduc la reducerea marginalizării sociale a acestor categorii de populație.

4.Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

5. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (pe 5 ani)

1.Pentru bugetul asigurărilor sociale de stat :

Venituri:

Pentru anul 2018, din totalul veniturilor bugetare estimate la 62.907.854 mii lei, 88,0% urmează să se încaseze din contribuțiile pentru asigurări sociale ale sistemului public de pensii, 0,2% din venituri nefiscale și 11,8% subvenții primite de la bugetul de stat.

Din totalul veniturilor bugetare, 62.591.775 mii lei sunt aferente sistemului public de pensii (99,5%) și 316.079 mii lei aferente sistemului asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale (0,5%).

Veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, sunt diminuate cu suma de 7.315.105 mii lei aferentă Pilonului II de pensii.

Pentru susținerea în totalitate a cheltuielilor ce se finanțează din acest buget, în anul 2018, din bugetul de stat se alocă o subvenție de 7.408.802 mii lei;

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 au fost stabilite avându-se în vedere, următoarele:

cotele de contribuții sociale, reglementate de Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- 25% cota de contribuții de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care au calitatea de angajați;
- cotele de contribuție de asigurări sociale datorate de angajatori de 4% pentru condițiile deosebite de muncă și 8% pentru condiții speciale de muncă;
- cota de 5% din contribuția asiguratorie pentru muncă datorată de angajatori, distribuită pentru sistemul asigurărilor de accidente de muncă și boli profesionale.
- modificarea bazei de calcul a contribuției de asigurări sociale în cazul

persoanelor fizice care desfășoară activități independente, în sensul stabilirii la un venit cel puțin egal cu salariul minim brut pe țară, independent de nivelul venitului realizat de către asigurat, conform Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

- 3,75% cota de contribuție la fondul de pensii administrat privat (Pilonul II), reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Cheltuieli:

În anul 2018, cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost estimate la 62.716.783 mii lei, din care 62.591.775 mii lei pentru sistemul public de pensii (99,8%) și 125.008 mii lei pentru sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale (0,2%).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului public de pensii, 98,9% vor fi alocate pentru asistență socială și 1,1% pentru administrarea sistemului public de pensii (cheltuieli de personal, bunuri și servicii, dobânzi datorate trezoreriei statului, proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și active nefinanciare).

Din totalul cheltuielilor aferente sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, 91,2% vor fi alocate pentru asistență socială (pensii de invaliditate din cauză de accidente de muncă sau boli profesionale, ajutoare sociale în caz de invaliditate), și 8,8% pentru funcționarea sistemului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii și active nefinanciare).

Fondurile destinate plății pensiilor din sistemul public de pensii pentru anul 2018 sunt în sumă de 60.859.042 mii lei, respectiv 6,7% din PIB.

La stabilirea necesarului de fonduri pentru plata pensiilor, s-a avut în vedere o pensie medie lunară de 1.093 lei.

Bugetul asigurărilor sociale de stat este programat pentru anul 2018 cu un excedent în sumă de 191.071 mii lei care reprezintă rezultatul financiar al sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

2.Pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj:

Venituri:

Pentru anul 2018 veniturile totale ale bugetului asigurărilor pentru șomaj au fost estimate la 2.163.368 mii lei, din care 49,9% vor proveni din cota parte din contribuția asiguratorie pentru muncă destinată finanțării sistemului de asigurări

pentru șomaj, 37,4% din cotă parte din contribuția asiguratorie pentru muncă destinată finanțării fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale și 0,49% din venituri nefiscale .

Sistemul asigurărilor pentru șomaj este programat în anul 2018 cu un excedent de 318.857 mii lei.

Din totalul veniturilor bugetare, 1.325.286 mii lei sunt aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj (61,3%) și 838.082 mii lei aferente fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale (38,7%).

Veniturile pe anul 2018 sunt stabilite avându-se în vedere cotele distribuite din contribuția asiguratorie pentru muncă datorată de angajatori, reglementate de Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- 15% fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale;
- 20% bugetului asigurărilor pentru șomaj.

Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale este programat pentru anul 2018 cu un excedent în sumă de 814.344 mii lei.

Cheltuieli:

Pentru anul 2018, prin bugetul asigurărilor pentru șomaj s-a prevăzut finanțarea unor cheltuieli în sumă totală de 1.030.167 mii lei, din care 1.006.429 mii lei sunt aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj (97,7%) și 23.738 mii lei fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale (2,3%).

Sumele reprezentând cheltuieli aferente sistemului asigurărilor pentru șomaj au următoarele destinații:

- asistența socială (indemnizațiile de șomaj; indemnizațiile de șomaj pentru absolvenți; stimularea angajatorilor care încadrează absolvenți; stimularea angajatorilor care încadrează șomeri aparținând unor categorii defavorizate; stimularea mobilității forței de muncă, etc.), 64,9% din total;
- plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente prestațiilor suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, 9,5% din total;
- cheltuieli pentru administrarea fondului (cheltuieli de personal, bunuri și servicii, dobânzi datorate trezoreriei statului și active nefinanciare) și alte cheltuieli (subvenții, alte transferuri, proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, transferuri către bugetele locale pentru finanțarea programelor pentru ocuparea temporară a forței de muncă), 23,4% din total;
- acordarea de subvenții necesare funcționării centrelor regionale de formare profesională a adulților, 2,2% din total.

Din totalul cheltuielilor aferente fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, 94,1% reprezintă sumele aferente plății creanțelor salariale și 5,9% reprezintă cheltuieli de gestionare a acestui Fond.

Nivelul cheltuielilor ce se finanțează în anul 2018 din bugetul asigurărilor pentru șomaj a fost stabilit avându-se în vedere în principal următoarele categorii de beneficiari și cuantumuri medii lunare:

- 56,5 mii beneficiari de indemnizație de șomaj;
- 14 mii beneficiari de indemnizație de șomaj pentru absolvenți;
- 514 lei indemnizație de șomaj medie lunară;
- 250 lei indemnizație de șomaj lunară pentru absolvenți.

Secțiunea a -5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

1[^]1 Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

6. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

Secțiunea a 6- a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de lege a fost dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate, conform minutei ședinței nr.686443 din data de 4 decembrie 2017, din care rezultă că partenerii sociali au fost de acord cu promovarea proiectului.

Cu adresa nr.170/6.12.2017 Consiliul fiscal a transmis opinia preliminară asupra proiectului de act normativ.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ cu avizul nr.1065/6.12.2017

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

Consiliul Economic și Social a transmis avizul asupra proiectului de act normativ cu adresa nr.5758/5.12.2017.

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

Secțiunea a -7 a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art.7 alin.(1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2009.

La elaborarea proiectului de lege au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

3. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest aspect.

Secțiunea a -8 a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale–înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 va fi implementat de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale, prin Casa Națională de Pensii Publice și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

2. Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, s-a elaborat proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

Ministrul Finanțelor Publice

Ionuț MIȘA

Ministrul Muncii și Justiției Sociale

Lia-Olguța VASILESCU

AVIZAT:

Ministrul Justiției

Tudorel TOADER